

9

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 30 grudnia 2009 r.

w sprawie urlopów żołnierzy zawodowych

Na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 892, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia albo posiadające szczególne właściwości, ze względu na zajmowanie których udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego;
- 2) tryb orzekania o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego i organy właściwe w tych sprawach;
- 3) szczegółowe warunki i tryb udzielania urlopu wypoczynkowego, dodatkowego urlopu wypoczynkowego, urlopu aklimatyzacyjnego i urlopu okolicznościowego, a także wymiar dodatkowego urlopu wypoczynkowego, urlopu okolicznościowego oraz urlopu szkoleniowego, o których mowa odpowiednio w art. 62 ust. 3, ust. 8 pkt 2 i ust. 9 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) szczegółowe warunki i tryb odwoływania z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymania udzielenia takiego urlopu oraz zwracania kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu i sposób ich obliczania;
- 5) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym, zwanym dalej „żołnierzami”, zwolnienia od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny.

§ 2. Urlopów żołnierzowi udziela dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe lub do której został skierowany w ramach pełnienia zawodowej służby wojskowej w rezerwie kadrowej albo w dyspozycji, zwany dalej „dowódcą jednostki”.

Rozdział 2

Urlop wypoczynkowy i dodatkowe urlopy wypoczynkowe

§ 3. Żołnierzowi w roku kalendarzowym, w którym został powołany do zawodowej służby wojskowej,

udziela się urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu pozostającego do końca danego roku kalendarzowego.

§ 4. Żołnierzowi, który ma być skierowany do akademii wojskowej, wyższej szkoły wojskowej lub na szkolenie trwające co najmniej sześć miesięcy, przypadających na drugą połowę roku kalendarzowego, udziela się urlopu wypoczynkowego należnego w danym roku kalendarzowym przed skierowaniem go do szkoły lub na szkolenie.

§ 5. 1. Żołnierzowi nie udziela się urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego w okresie zwolnienia go od zajęć służbowych wskutek choroby, konieczności sprawowania opieki nad najbliższym członkiem rodziny albo w okresie przebywania na innym urlopie, o którym mowa w art. 62 ust. 1–3, 7a, 8 i 9 oraz art. 65 i 65a ustawy.

2. Urlopów, o których mowa w ust. 1, nie udziela się żołnierzowi uznanemu przez wojskową komisję lekarską za niezdolnego do zawodowej służby wojskowej.

3. Jeżeli żołnierz nie może wykorzystać urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego w całości lub w części w ustalonym terminie z powodu usprawiedliwionej nieobecności w służbie, w szczególności z powodu choroby powodującej czasową niezdolność do zajęć służbowych, dowódca jednostki przesuwa urlop na termin późniejszy, nieprzekraczający jednak trzech miesięcy od ustania przyczyny uzasadniającej przesunięcie.

§ 6. 1. Jeżeli żołnierz zachorował w czasie przebywania na urlopie wypoczynkowym lub dodatkowym urlopie wypoczynkowym, dowódca jednostki przesuwa na wniosek tego żołnierza urlop o czas trwania choroby, na okres następujący bezpośrednio po wyzdrowieniu lub na okres późniejszy, nieprzekraczający jednak trzech miesięcy od wyzdrowienia.

2. Przesunięcie urlopu o czas trwania choroby następuje na podstawie przedłożonego przez żołnierza zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego chorobę i czas jej trwania.

§ 7. 1. Do dnia 10 grudnia każdego roku kalendarzowego w jednostce sporządza się plan urlopów wypoczynkowych i dodatkowych urlopów wypoczynkowych na następny rok kalendarzowy.

2. Plan urlopów sporządza się, biorąc pod uwagę wnioski składane przez żołnierzy do dnia 30 listopada każdego roku na rok następny oraz konieczność zapewnienia normalnego toku służby w jednostce wojskowej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 206, poz. 1288 i Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157, Nr 79, poz. 669, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706.

3. Dowódca jednostki zatwierdza przed końcem roku kalendarzowego plan urlopów wypoczynkowych i dodatkowych urlopów wypoczynkowych podległych mu żołnierzy na następny rok kalendarzowy.

4. Udzielenie żołnierzowi urlopu oraz dokonywanie zmian dotyczących udzielenia tego urlopu ogłasza się w rozkazie dowódcy jednostki, z podaniem rodzaju urlopu i czasu jego trwania.

5. Plan urlopów dla żołnierzy bezpośrednio podległych Ministrowi Obrony Narodowej sporządza i przedstawia Ministrowi Obrony Narodowej do zatwierdzenia dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

6. Udzielenie urlopu żołnierzowi, o którym mowa w ust. 5, ogłasza się w rozkazie dowódcy jednostki.

§ 8. 1. Stanowiskami służbowymi, na których pełnienie służby jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia, są stanowiska, z opisu których wynika konieczność wykonywania obowiązków służbowych w pełnym wymiarze czasu służby przewidzianym dla tego stanowiska służbowego w następujących warunkach szkodliwych dla zdrowia zaliczonych do:

1) pierwszego stopnia szkodliwości:

- a) narażenie na działanie pyłów niewywołujących zwłóknienia tkanki płucnej,
- b) narażenie na działanie substancji toksycznych niekumulujących się w organizmie,
- c) praca w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura efektywna powyżej 25 °C lub poniżej 10 °C,
- d) narażenie na promieniowanie ultrafioletowe lub podczerwone,
- e) praca w mokrym środowisku o względnej wilgotności powietrza przekraczającej 80 %, w wodzie lub błocie,
- f) praca w zaciemnionych pomieszczeniach, w których natężenie oświetlenia elektrycznego ze względów technologicznych jest niższe od wartości określonych w Polskich Normach w warunkach ciągłego migotania punktów świetlnych aparatury wskaźnikowej lub działania urządzeń projekcyjnych,
- g) narażenie na wibrację ogólną,
- h) praca w pomieszczeniach, w których ze względów technologicznych albo ze względu na rodzaj wykonywanej służby stosowane jest wyłącznie oświetlenie elektryczne,
- i) praca w radiowych obiektach nadawczych i centrach radioodbiorczych, w stacjach radiowych, radiolokacyjnych i radioliniowych,
- j) obsługa aparatury w gabinetach fizykoterapii,
- k) narażenie na działanie promieniowania laserowego;

2) drugiego stopnia szkodliwości:

- a) narażenie na działanie pyłów wywołujących zwłóknienie tkanki płucnej,
- b) narażenie na działanie substancji toksycznych kumulujących się w organizmie,
- c) narażenie na obniżone lub podwyższone ciśnienie wynikające z procesu technologicznego, w szczególności w komorach ciśnieniowych i kesonowych,
- d) narażenie na szkodliwe działanie miejscowych wibracji, w szczególności używanie ręcznych narzędzi pneumatycznych,
- e) praca w pomieszczeniach zlokalizowanych poniżej poziomu otaczającego terenu — zgodnie z przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- f) narażenie na hałas,
- g) praca przy montażu, demontażu, konserwacji i naprawie akumulatorów,
- h) praca przy magazynowaniu i dystrybucji niebezpiecznych środków o działaniu chemicznym, promieniotwórczym i biologicznym,
- i) załadunek, rozładunek, transport i magazynowanie paliw oraz uzupełnianie nimi sprzętu,
- j) praca w warunkach narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 2—4 grupy zagrożenia, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 222¹ § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²⁾),
- k) praca w pracowniach i laboratoriach lub prosektoriach anatomii patologicznej i medycyny sądowej;

3) trzeciego stopnia szkodliwości:

- a) narażenie na działanie substancji, preparatów lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, których wykaz określają przepisy wydane na podstawie art. 222 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704.

- b) narażenie na promieniowanie jonizujące,
- c) narażenie na działanie pól elektromagnetycznych wysokiej częstotliwości od 0,1 MHz do 300 000 MHz w strefie zagrożenia,
- d) przewijanie kabli oraz remont i konserwacja linii kablowej w ostonie ołowianej;

4) czwartego stopnia szkodliwości:

- a) wytwarzanie, remontowanie, niszczenie oraz magazynowanie i transportowanie materiałów wybuchowych, łatwopalnych i samozapalnych,
- b) wytwarzanie, magazynowanie, transportowanie oraz napełnianie i instalowanie zbiorników gazów sprężonych i rozpuszczonych pod ciśnieniem,
- c) narażenie na działanie fazy ciekłej lub gazowej paliw, w szczególności benzyny, RMN oraz niebezpiecznych środków o działaniu chemicznym, promieniotwórczym i biologicznym — w laboratoriach oraz przy pracach naukowo-badawczych z tymi materiałami,
- d) wykonywanie prób z bronią i materiałami wybuchowymi,
- e) naprawa urządzeń elektroenergetycznych znajdujących się pod napięciem, wykonywana zgodnie z przepisami w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach i instalacjach energetycznych,
- f) rozbudowa, remont, konserwacja kanalizacji teletechnicznej oraz naprawa i konserwacja linii kablowych w studzienkach i komorach kablowych,
- g) praca wewnątrz zbiorników, aparatów, kanałów i studni,
- h) praca pod ziemią lub pod wodą,
- i) praca przy neutralizacji niebezpiecznych środków o działaniu chemicznym, promieniotwórczym i biologicznym,
- j) narażenie na pyły lub aerozole rozpuszczalnych soli metali ciężkich,
- k) praca w kontakcie z materiałem zakaźnym lub chorymi zakaźnie ludźmi albo zwierzętami,
- l) praca w bezpośrednim kontakcie z ludźmi chorymi na choroby psychiczne lub upośledzonymi w znacznym stopniu,
- m) praca na wysokości powyżej 2 m i w wykopach o głębokości poniżej 2 m od poziomu terenu.

2. Żołnierzowi udziela się urlopu w wymiarze uzależnionym od zaliczenia zajmowanego przez niego stanowiska służbowego do odpowiedniego stopnia uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia, o którym mowa w ust. 1. Zaliczenia dokonuje dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, na wniosek odpowiednio: Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, dowódcy rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Pol-

skiej, Dowódcy Operacyjnego Sił Zbrojnych, dowódcy korpusu, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Dowódcy Garnizonu Warszawa albo właściwego dyrektora lub szefa komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, zgłoszony w porozumieniu z szefem jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej właściwej do spraw zdrowia oraz na wniosek szefa tej jednostki organizacyjnej.

3. Prace określone w ust. 1 pkt 1 lit. a i b, pkt 2 lit. a, b i f oraz pkt 4 lit. j uważa się za wykonywane w warunkach szkodliwych dla zdrowia, jeżeli w środowisku pracy przekroczone są najwyższe dopuszczalne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia — określone w przepisach wydanych na podstawie art. 228 ust. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy.

4. Prawo do pierwszego dodatkowego urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w art. 62 ust. 2 ustawy, żołnierz nabywa po 6 miesiącach wykonywania obowiązków służbowych w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, określonych w ust. 1.

5. Prawo do nabytego urlopu dodatkowego przysługuje żołnierzowi zawodowemu do czasu poprawy warunków służby, popartej badaniami środowiskowymi lub po wyeliminowaniu czynnika uciążliwego albo szkodliwego, stanowiącego podstawę przyznania urlopu.

§ 9. Dodatkowego urlopu wypoczynkowego, o którym mowa w art. 62 ust. 3 ustawy, udziela się corocznie żołnierzom, w wymiarze:

1) dziesięciu dni roboczych:

- a) pełniącym służbę w jednostkach desantowo-szturmowych lub innych jednostkach, jeżeli wykonali co najmniej dziesięć skoków spadochronowych w ciągu roku,
- b) zajmującym stanowiska nurków lub pletwonurków oraz stanowiska lekarzy lub instruktorów sanitarnych zabezpieczających nurkowanie, którzy systematycznie nurkują lub przebywają w komorze dekompresyjnej,
- c) wchodzącym w skład etatowych załóg trałowców, ścigaczy okrętów podwodnych, kutrów rakietowych i zwalczania okrętów podwodnych, jeżeli okręty wychodziły w morze co najmniej 60 dni w ciągu roku;

2) piętnastu dni roboczych:

- a) zajmującym stanowiska instruktorów szkolenia spadochronowego,
- b) wchodzącym w skład etatowych załóg okrętów podwodnych, jeżeli okręty wychodziły w morze co najmniej 60 dni w ciągu roku,
- c) pełniącym służbę w jednostce przeznaczonej do zwalczania terroryzmu na stanowiskach, których zajmowanie uprawnia do podwyższenia podstawy wymiaru emerytury wojskowej.

§ 10. 1. Żołnierzowi przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy z dniem nabycia uprawnień uzasadniających udzielenie tego urlopu.

2. Żołnierzowi, który w danym roku kalendarzowym wykorzystał dodatkowy urlop wypoczynkowy przysługujący za dany rok kalendarzowy, a następnie w tym samym roku nabył prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wyższym wymiarze, przysługuje urlop uzupełniający.

3. Żołnierzowi, który nabył prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego w danym roku kalendarzowym i nie wykorzystał go przed przeniesieniem na inne stanowisko służbowe, na którym urlop ten nie przysługuje, udziela się tego urlopu w ciągu trzech miesięcy od dnia przeniesienia.

§ 11. 1. Żołnierzowi, któremu z ważnych względów służbowych nie udzielono urlopu wypoczynkowego w całości lub w części w danym roku kalendarzowym, urlopu tego udziela się w pierwszej kolejności w ciągu następnego roku kalendarzowego.

2. Dowódca jednostki, do dnia 31 marca danego roku kalendarzowego, sporządza i przesyła przełożonemu wykaz żołnierzy posiadających niewykorzystane urlopy wypoczynkowe z lat wcześniejszych niż urlop wypoczynkowy określony w ust. 1, w wymiarze powyżej 10 dni, wskazując liczbę niewykorzystanych przez nich dni urlopu.

Rozdział 3

Urlop okolicznościowy

§ 12. 1. Żołnierzowi udziela się urlopu okolicznościowego w razie:

- 1) zawarcia związku małżeńskiego, urodzenia się dziecka, pogrzebu małżonka lub pogrzebu dziecka, w wymiarze od trzech do pięciu dni roboczych;
- 2) ślubu dziecka (własnego, przysposobionego, pasierba, dziecka obcego przyjętego na wychowanie i utrzymanie, w tym także w ramach rodziny zastępczej), a także w razie pogrzebu rodziców, rodzeństwa, teściów, dziadków i byłych prawnych opiekunów żołnierza albo jego małżonka, w wymiarze do trzech dni roboczych.

2. Urlopu okolicznościowego można także udzielić żołnierzowi, na jego umotywowany wniosek, w celu załatwienia ważnych spraw osobistych albo w innych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w wymiarze od jednego do pięciu dni roboczych.

3. Żołnierzowi wyznaczonemu na stanowisko służbowe, jeżeli jest z tym związane przeniesienie się do innej miejscowości, udziela się urlopu okolicznościowego w wymiarze od trzech do pięciu dni roboczych w zależności od odległości miejscowości, w której żołnierz ten został wyznaczony na stanowisko służbowe, oraz warunków służbowych i osobistych.

4. Urlopu, o którym mowa w ust. 3, udziela dowódca jednostki, w której żołnierz został wyznaczony

na stanowisko służbowe, po stawieniu się żołnierza w tej jednostce, chyba że względy służbowe lub osobiste żołnierza wymagają udzielenia tego urlopu w terminie późniejszym.

§ 13. Przy udzielaniu urlopu okolicznościowego, o którym mowa w art. 62 ust. 12 ustawy, stosuje się § 22.

Rozdział 4

Urlop szkoleniowy

§ 14. 1. Urlopu szkoleniowego udziela się żołnierzowi, który uzyskał pomoc finansową w związku z pobieraniem nauki, o której mowa w art. 52 ust. 5 ustawy, lub został skierowany przez właściwy organ na naukę.

2. Urlop szkoleniowy jest przeznaczony na udział w zajęciach obowiązkowych, przygotowanie się i złożenie egzaminów, przygotowanie pracy dyplomowej, przygotowanie i złożenie egzaminu dyplomowego oraz na naukę własną.

§ 15. 1. Wymiar urlopu szkoleniowego, o którym mowa w art. 62 ust. 9 ustawy, wynosi:

- 1) na przygotowanie się do egzaminu wstępnego lub rozmowy kwalifikacyjnej i jego złożenie oraz załatwienie spraw związanych z przyjęciem na naukę lub studia w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni — 14 dni;
- 2) w szkołach ponadgimnazjalnych — 14 dni w każdym roku szkolnym;
- 3) w uczelniach, w każdym roku studiów, odbywanych w systemie niestacjonarnym — 28 dni, a w systemie wieczorowym — 21 dni;
- 4) w ostatnim roku studiów odbywanych w systemie niestacjonarnym, niezależnie od urlopu określonego w pkt 3 — 28 dni;
- 5) dla żołnierzy pobierających naukę w szkołach policealnych (pomaturalnych) i na studiach podyplomowych oraz na innych studiach lub kursach specjalnych prowadzonych przez uczelnie lub jednostki badawczo-rozwojowe — 21 dni w celu przygotowania się i złożenia egzaminu końcowego;
- 6) w celu przygotowania się do złożenia egzaminów doktorskich i obrony rozprawy doktorskiej lub dla przygotowania się do kolokwium oraz wykładu habilitacyjnego — 28 dni;
- 7) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu radcowskiego, egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego — 30 dni;
- 8) w celu przygotowania się i złożenia egzaminu po zakończeniu aplikacji legislacyjnej — 14 dni;
- 9) w celu przygotowania się i złożenia Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego przez lekarzy i lekarzy dentystów oraz specjalistów z korpusu osobowego medycznego — 30 dni.

2. Jeżeli zachodzi uzasadniona potrzeba, a zwłaszcza gdy wymaga tego realizacja programu studiów, urlop szkoleniowy określony w ust. 1 pkt 3—6 może być przedłużony, na wniosek żołnierza, o liczbę dni nieprzekraczającą połowy jego wymiaru.

3. W przypadku powtarzania przez żołnierza klasy, roku lub semestru z powodu choroby albo z przyczyn uznanych przez dowódcę jednostki za usprawiedliwione, żołnierzowi przysługuje ponownie prawo do urlopów szkoleniowych określonych w ust. 1 pkt 1—5.

4. W przypadku powtarzania przez żołnierza klasy, roku lub semestru z przyczyn nieuznanych przez dowódcę jednostki za usprawiedliwione, żołnierz może być zwolniony z zajęć służbowych tylko na czas niezbędny do złożenia egzaminu lub kolokwium.

§ 16. 1. Urlop szkoleniowy może być udzielony żołnierzowi jednorazowo albo w częściach w okresie danego roku nauki, w wymiarze proponowanym przez żołnierza, szkołę lub uczelnię.

2. Do wymiaru urlopu szkoleniowego nie wlicza się niedziel i świąt określonych w przepisach ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 28, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 5

Urlop zdrowotny, aklimatyzacyjny oraz zwolnienie od zajęć służbowych

§ 17. 1. Urlopu zdrowotnego można udzielić żołnierzowi po leczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej.

2. W uzasadnionych wypadkach urlopu zdrowotnego można także udzielić po leczeniu ambulatoryjnym.

3. Urlopu zdrowotnego udziela się w szczególności, gdy żołnierz nie wymaga już dalszego leczenia w zakładzie opieki zdrowotnej, ale nie odzyskał jeszcze pełnej zdolności do wykonywania obowiązków służbowych.

§ 18. O potrzebie udzielenia żołnierzowi urlopu zdrowotnego oraz o jego wymiarze orzekają wojskowe komisje lekarskie właściwe do orzekania o zdolności żołnierza do zawodowej służby wojskowej.

§ 19. Urlopu zdrowotnego udziela się żołnierzom po uprzednim wykorzystaniu trzech miesięcy zwolnień od wykonywania obowiązków służbowych.

§ 20. Urlopu zdrowotnego nie udziela się żołnierzowi zwalnianemu z zawodowej służby wojskowej wskutek wypowiedzenia stosunku służbowego lub w odniesieniu do którego została wydana decyzja o zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej.

§ 21. 1. Urlopu aklimatyzacyjnego udziela się bezpośrednio po stawieniu się żołnierza w jednostce

i przedstawieniu ostatecznego orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej, określającego zdolność do zawodowej służby wojskowej.

2. Stawienie się żołnierza w jednostce potwierdza się w rozkazie dowódcy jednostki.

§ 22. 1. Dowódca jednostki może udzielić żołnierzowi, pełniącemu służbę w podległej mu jednostce, zwolnienia od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania przez żołnierza osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny, o którym mowa w art. 62 ust. 13 ustawy.

2. Zwolnienie od zajęć służbowych, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić w przypadku:

1) sprawowania osobistej opieki nad małżonkiem lub dzieckiem, gdy z żołnierzem nie zamieszkują członkowie rodziny, którzy mogą taką opiekę zapewnić, a w razie konieczności zapewnienia opieki dziecku — gdy żołnierz jest samotny albo gdy małżonek z powodu choroby lub matka z powodu położenia nie może zaopiekować się dzieckiem i gdy nie ma innych członków rodziny wspólnie zamieszkałych, którzy mogliby zapewnić opiekę dziecku;

2) sprawowania osobistej opieki nad rodzicami, gdy w tej samej miejscowości nie ma innych członków rodziny, którzy mogliby zapewnić opiekę rodzicom żołnierza.

3. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, udziela się na umotywowany przez żołnierza wniosek, do którego załącza się dokumenty uzasadniające potrzebę sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny.

4. Dokumentami, o których mowa w ust. 3, są:

1) zaświadczenie lekarskie stwierdzające konieczność sprawowania opieki nad członkiem rodziny albo orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji członka rodziny, albo odpis skrócony aktu urodzenia dziecka oraz

2) zaświadczenia o osobach wspólnie zamieszkałych z żołnierzem albo zamieszkałych w tej samej miejscowości w razie sprawowania osobistej opieki nad rodzicami albo

3) inne dokumenty, które uzasadniają potrzebę sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny.

5. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, nie udziela się, jeżeli żołnierz spełnia warunki do udzielenia urlopu macierzyńskiego albo wychowawczego.

§ 23. 1. W razie zaistnienia zmiany przyczyn uzasadniających udzielenie zwolnienia od zajęć służbowych w przypadku sprawowania przez żołnierza osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny lub urlopu okolicznościowego, o którym mowa w art. 62 ust. 12 ustawy, żołnierz niezwłocznie informuje dowódcę jednostki.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1960 r. Nr 51, poz. 297, z 1989 r. Nr 29, poz. 154 oraz z 1990 r. Nr 28, poz. 159 i 160.

2. Dowódca jednostki w przypadku, o którym mowa w ust. 1, decyduje o powrocie żołnierza do wykonywania obowiązków służbowych albo o kontynuacji zwolnienia od zajęć służbowych lub urlopu okolicznościowego.

Rozdział 6

Odwołanie lub wstrzymanie urlopu wypoczynkowego i dodatkowych urlopów wypoczynkowych oraz zwrot kosztów

§ 24. 1. Odwołanie żołnierza z urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego urlopu wypoczynkowego może nastąpić, na podstawie przekazanego żołnierzowi polecenia dowódcy jednostki wojskowej, w wyjątkowych przypadkach uzasadnionych ważnymi względami służbowymi, w szczególności dotyczącymi potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, lub wynikających z funkcjonowania jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę.

2. Dowódca jednostki, który odwołał żołnierza z urlopu wypoczynkowego lub wstrzymał mu udzielenie urlopu w całości lub w części, odnotowuje ten fakt w rozkazie, podając w nim przyczynę odwołania lub wstrzymania urlopu oraz datę odwołania lub wstrzymania urlopu.

3. Żołnierzowi, który poniósł koszty spowodowane odwołaniem go z urlopu wypoczynkowego lub dodat-

kowego urlopu wypoczynkowego albo wstrzymaniem urlopu, przysługuje zwrot poniesionych kosztów w pełnej wysokości.

4. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 3, odbywa się na pisemny wniosek żołnierza złożony do dowódcy jednostki. Do wniosku dołącza się dowody stwierdzające faktycznie poniesione przez żołnierza koszty.

5. Wypłata zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 3, następuje na podstawie decyzji właściwego dowódcy jednostki, o którym mowa w art. 104 ustawy, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Rozdział 7

Przepis końcowy

§ 25. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Obrony Narodowej: w z. *S. J. Komorowski*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie urlopów żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 138, poz. 1465 oraz z 2008 r. Nr 52, poz. 308), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosownie do brzmienia art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 79, poz. 669 i Nr 161, poz. 1278).